

WWW.AKOEDU.IR

اولین و باکیفیت ترین

درا
ایران آکادمی کنکور

جهت دریافت برنامه‌ی شخصی سازی شده یک هفته ای
رایگان کلیک کنید و یا به شماره‌ی ۰۹۰۲۵۶۴۶۲۳۴۶ عدد ۱
را ارسال کنید.

۱۰۰- اتست زیست دهم - فصل ۷ گفتار دوم

۱) کدام گزینه عبارت زیر را به طور مناسب کامل می‌کند؟

«هر گیاه انگلی قطعاً .....».

- (۱) همه آب و مواد غذایی خود را از میزبان می‌گیرد.
(۴) ساکن منطقه‌ای است که از نظر نیتروژن فقیر می‌باشد.

۲) گیاه آزو لا ..... گیاه توبره واش، .....

(۱) همانند - از گیاهان بومی ایران است.

(۳) همانند - دارای نرم‌آکنه هودار است.

۳) چند مورد در ارتباط با میکوریزا صحیح است؟

الف- ممکن است رشته‌های ظریف قارچ در مسیر آپوپلاستی ریشه رشد کنند.

ب- یکی از نادرترین سازگاری‌ها برای جذب آب و مواد مغذی در گیاهان است.

ج- ریشه، مواد آلی را از قارچ می‌گیرد و برای آن مواد معدنی به خصوص فسفات تأمین می‌کند.

د- غلافی که در سطح پوستک ریشه شکل می‌گیرد، نسبت به ریشه با سطح بیشتری از خاک در تماس است.

۱) (۱) ۲) (۲) ۳) (۳) ۴)

۴) چند مورد، جمله زیر را به درستی کامل می‌کند؟

«یکی از معمول‌ترین سازگاری‌ها برای جذب آب و مواد مغذی، نوعی همزیستی است که .....»

الف) بخش شرکت‌کننده‌ی گیاه در آن، در نزدیک به نوک خود، سرلاحد نخستین دارد.

ب) حدود ۹۰ درصد گیاهان دانه‌دار با دو گروه مهمی از باکتری‌ها در ارتباط‌اند.

ج) بخش کوچکی از جاندار همزیست می‌تواند در تبادل مواد با گیاه شرکت کند.

د) جاندار همزیست برای گیاه، مواد معدنی و به خصوص نوعی یون که در خاک فراوان است را فراهم می‌کند.

۱) (۱) ۲) (۲) ۳) (۳) ۴)

۵) چند مورد درباره‌ی باکتری‌هایی که به دنبال تولید یون آمونیوم می‌توانند مقدار نفوذ ریشه را در بافت خاک کاهش دهند، به درستی بیان شده است؟

الف) با مرگ خود، یون آمونیوم را در اختیار ریشه‌ی گیاه قرار می‌دهد.

ب) نیتروژن جو را ثابت نمی‌کنند و قادر به تولید مواد آلی مورد نیاز خود نیستند.

ج) از طریق تشکیل رابطه‌ی همزیستی با گیاه، مواد آلی مورد نیاز خود را از ریشه دریافت می‌کنند.

د) به صورت غیرمستقیم، در افزایش مقدار فعالیت یاخته‌های تبدیل‌کننده‌ی یون نیترات به یون آمونیوم نقش دارند.

۱) (۱) ۲) (۲) ۳) (۳) ۴)

گل جالیز اندام مکنده خود را وارد بخشی از گیاه میزبان می کند که این بخش فاقد ..... است.

(۱) پوستک است.

(۲) یاخته های با دیواره سوبرینی هستند.

(۳) یاخته هایی با انتهای مخروطی شکل هستند.

(۴) توانایی دفع ترشحات پلی ساکاریدی به محیط اطراف است.

به طور معمول باکتری هایی که می توانند با گیاه ..... هم زیستی برقرار کنند .....

(۱) آزولا - همانند باکتری هایی که از آنها در تصفیه فاضلاب ها استفاده می شود، اکسیژن تولید می کنند.

(۲) سویا - همانند باکتری هایی که از آب به عنوان منبع الکترون استفاده می کنند، CO_2 را ثبیت می کنند.

(۳) گونرا - برخلاف گیاه سس می توانند باکتریوکلروفیل داشته باشند.

(۴) یونجه - برخلاف باکتری های آمونیاک ساز، آمونیم را در محلی که محصول هوازدگی می باشد، تولید نمی کنند.

در رابطه هی همزیستی میان ..... و ..... می توان گفت که قطعاً .....

(۱) ریزوپیوم - ریشه گیاهان تیره پروانه واران - فقط یک طرف سود می برد.

(۲) قارچ پر سلولی - گیاه آوندی - دو طرف سود می برند.

(۳) سیانوباکتری ها - برخی مصرف کننده ها - تأمین کردن مورد نیاز سیانوباکتری بر عهده مصرف کننده است.

(۴) حشره آفت - گیاه تباکو - لارو آفت در برابر برخی عوامل دفاعی میزبان مقاوم است.

ممکن نیست ..... به وسیله ..... صورت بگیرد.

(۱) جذب و انتقال مواد معدنی - میکوریزا

(۲) ثبیت نیتروژن - باکتری های بیرون از خاک

(۳) تولید نیترات - ریزوپیوم

کدام گزینه صحیح است؟

(۱) باکتری های ثبیت کننده نیتروژن حتی پس از مرگ نیز در ترکیبات بخشی از خاک که با اسفنجی کردن بافت خاک باعث نفوذ بیشتر ریشه ها می شوند، تأثیر دارد.

(۲) مولکول هایی که در جو قرار دارند نمی توانند در میان اجزای محیط زندگی گروهی از جانداران ثبیت کننده نیتروژن وجود داشته باشند.

(۳) یون هایی که با مواد دارای بار منفی موجود در گیاخاک حفظ می شوند فقط در صورت کمبود به ساختار خاک و جانداران موجود در آن آسیب می زنند.

(۴) باکتری های همزیست با گیاهان شبدر و یونجه توانایی تولید یون آمونیوم را ندارند.

کدام گزینه صحیح است؟

(۱) باکتری نیترات ساز برخلاف باکتری ثبیت کننده نیتروژن آمونیوم مصرف می کند.

(۲) قارچی که به صورت غلاف روی ریشه گیاهان زندگی می کند، به درون گیاه نفوذ نمی کند.

(۳) سیانوباکتری های همزیست با آزولا موارد آلتی مورد نیازشان را فقط از این گیاه به دست می آورند.

(۴) نیترات به همان صورت که جذب گیاه می شود مورد استفاده گیاه قرار می گیرد.

الف) قارچ ریشه ای (میکوریزا) را تعریف کنید.

ب) هدف از این نوع همزیستی چیست؟

درست و نادرست بودن عبارت‌های زیر را مشخص کنید.

- (الف) در هر نوع قارچ ریشه‌ای، انشعابات آن (رشته‌های ظرفی قارچ) به درون ریشه نفوذ می‌کند و در برخی قارچ ریشه‌ای‌ها، قارچ دور سطح ریشه را نیز می‌پوشاند.
- (ب) شبدر از گیاهان زراعی تیره پروانه واران است که با ریزوپیوم همزیستی می‌کند.
- (پ) گیاه سیس دارای ریشه است و به ساقه گیاه میزان می‌پیچد و بخش مکنده دارد.
- (ت) گل جالیز با ایجاد اندام مکنده به ریشه گیاه میزان نفوذ می‌کند.

درست یا نادرست بودن عبارت‌های زیر را مشخص کنید.

- (الف) بسیاری از گیاهان با انواعی از باکتری‌ها همزیستی دارند.

(ب) همزیستی گیاهان با باکتری‌ها برای به دست آوردن نیتروژن بیشتر است.

(پ) همزیستی گیاهان با قارچ‌ها فقط برای به دست آوردن فسفات است.

(ت) گل ادریسی و گونرا و سویا و نخدود از گیاهان تیره پروانه واران هستند.

عبارت مناسب را از داخل پرانتز انتخاب کنید.

- (الف) قارچ ریشه‌ای‌ها (همانند - برخلاف) باکتری‌های ثبیت‌کننده نیتروژن دارای ارتباط همزیستی با گیاهان هستند.
- (ب) ریزوپیوم (برخلاف - همانند) سیانوباكتری‌ها (فاقد - دارای) توانایی فتوستز هستند.
- (پ) حدود ۹۰ درصد (گیاهان دانه‌دار - فاقد دانه) با قارچ ریشه‌ای‌ها همزیستی دارند.
- (ت) گیاهان گوشت‌خوار (برخلاف - همانند) گروهی از گیاهان انگل (فاقد - دارای) توانایی فتوستز هستند.

چگونگی تغذیه گل جالیز از گیاهان جالیزی را بیان کنید.

- (الف) ویژگی ساختاری گیاه سیس را بنویسید.

(ب) چگونگی تغذیه آن از گیاه انگل را بیان کنید.

(الف) ویژگی گیاهان انگل چیست؟

(ب) دو مثال از گیاه انگل را ذکر کنید.

توبه‌واش به لحاظ تغذیه‌ای:

(الف) کدام گروه از گیاهان است؟

(ب) محل رویش و روش تغذیه‌ای آن را بیان کنید.

سه مورد از ویژگی‌های گیاهان حشره‌خوار را بنویسید.

در ارتباط با سیانوباكتری‌های همزیست با گونرا به سوالات زیر پاسخ دهید.

(الف) در کدام قسمت از گیاه زندگی می‌کنند؟

(ب) اهمیت آن‌ها برای گیاه چیست؟

(پ) اهمیت گیاه برای سیانوباكتری در این همزیستی چیست؟

(الف) گیاه گونرا در چه نواحی زندگی می‌کند؟

(ب) چگونه در این مناطق، رشد خوبی دارند؟

دو مثال از گیاهان همزیست با سیانوباكتری‌ها را ذکر کنید.

دو ویژگی سیانوباکتری‌ها را بنویسید.

۲۴

نقش ریزوبیوم و گیاه در همزیستی بین آن دو چیست؟

۲۵

باکتری ریزوبیوم:

۲۶

الف) در کدام گروه از گیاهان و در کدام قسمت آن‌ها زندگی می‌کند؟

ب) چگونه در اثر همزیستی ریزوبیوم با گیاهان تیره پروانه واران، گیاخاک غنی از نیتروژن تولید می‌شود؟

الف) منظور از تناوب کشت چیست؟

ب) هدف از تناوب کشت چیست؟

پ) مثالی از گیاهانی که در تناوب کشت استفاده می‌شود، ذکر کنید.

۲۷

الف) از انواع گیاهان مهم زراعی مربوط به تیره پروانه واران ذکر کنید. (۶ مورد)

ب) دلیل این نام‌گذاری چیست؟

۲۸

درست یا نادرست بودن عبارت‌های زیر را مشخص کنید.

الف) ریزوبیوم همزیست و غیرفتوستزکننده است.

ب) سیانوباکتری همزیست ثبیت‌کننده کربن‌دی‌اکسید هستند و بعضی ثبیت‌کننده نیتروژن هستند.

پ) گیاه سس دارای بخش‌های مکننده و گل جالیز دارای اندام مکننده که هر دو به ریشه گیاه میزبان نفوذ می‌کنند.

ت) تنها گیاهان تیره پروانه واران در تناوب کشت استفاده می‌شود.

۲۹

الف) هدف از همزیستی برخی گیاهان با انواعی از باکتری‌ها چیست؟

ب) دو گروه مهم از باکتری‌های ثبیت‌کننده نیتروژن که با گیاهان همزیستی می‌کنند، نام ببرید.

۳۰

چرا قارچ موجود در ساختار قارچ ریشه‌ای می‌تواند مواد معدنی بیشتری را جذب و در اختیار گیاه قرار دهد؟

۳۱

در مورد قارچ ریشه‌ای‌ها به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.

الف) حدود چند درصد گیاهان دانه‌دار قارچ ریشه‌ای‌اند؟

ب) محل زندگی قارچ در گیاه:

پ) نقش گیاه در ساختار قارچ ریشه‌ای:

ت) نقش قارچ در ساختاری قارچ ریشه‌ای:

ث) ویژگی ساختمانی قارچ:

۳۲

عبارت‌های مناسب را از داخل پرانتز انتخاب کنید.

۳۳

(غلب - برخی) گیاهان فتوستزکننده‌اند و (غلب - برخی) آن‌ها با قارچ ریشه‌ای‌ها همزیستی دارند و (غلب - برخی)

از آنها همزیستی با باکتری‌های ثبیت‌کننده نیتروژن دارند و (بیشتر - برخی) حشره‌خوارند.

در کدام مورد، نوع رابطه گیاه با جاندار دیگر با بقیه گزینه‌ها فرق می‌کند؟

۳۴

۱) رابطه گیاه با قارچ ریشه‌ای

۲) رابطه گیاهان تیره پروانه واران با ریزوبیوم

۳) رابطه گیاه آزو لا با سیانوباکتری

الف) انواع رابطه تغذیه‌ای گیاهان با سایر با جانداران را به منظور به دست آوردن مواد غذایی، در حالت کلی نام ببرید و برای هر کدام مثال ذکر کنید.

ب) یکی از معمول‌ترین سازگاری‌ها در گیاهان برای جذب آب و مواد معدنی چیست؟

درست و نادرست بودن عبارت‌های زیر را مشخص کنید.

الف) همه سیانوباکتری‌ها فتوستزر کننده‌اند ولی بعضی از آن‌ها ثبیت کننده نیتروژن نیز هستند.

ب) ریزوبیوم‌ها علاوه بر ثبیت نیتروژن، در ثبیت کربن دی‌اکسید نیز نقش دارند.

پ) گیاه سویا با ریزوبیوم‌ها و گیاه آزو لا با سیانوباکتری‌ها برای به دست آوردن نیتروژن همزیستی دارد.

ت) در گیاه گونرا، سیانوباکتری‌ها درون ساقه و دمبرگ، ثبیت نیتروژن انجام می‌دهند.

درست یا نادرست بودن عبارت‌های زیر را مشخص کنید.

الف) گیاه آزو لا با سیانوباکتری و گیاه عدس با ریزوبیوم همزیستی دارد.

ب) سیانوباکتری‌ها درون ریشه و ساقه گیاه گونرا همزیست است.

پ) آزو لا گیاه یومی ایران است و رشد سریع آن موجب کاهش اکسیژن آب و مرگ بسیاری از آبزیان می‌شود.

ت) گیاهان حشره‌خوار، گیاهانی غیرفوستزر کننده‌اند که برخی برگ‌های آن‌ها برای شکار و گوارش حشرات تغییر کرده است.

درست و نادرست بودن عبارت‌های زیر را مشخص کنید.

الف) تنها بخش کوچکی از قارچ به درون ریشه نفوذ می‌کند و در تبادل مواد شرکت می‌کند.

ب) برخی گیاهان با انواعی از باکتری‌ها همزیستی دارند.

پ) ریزوبیوم‌ها برخلاف سیانوباکتری‌ها علاوه بر ثبیت نیتروژن، ثبیت کربن دی‌اکسید نیز انجام می‌دهند.

ت) همه سیانوباکتری‌ها علاوه بر فتوستزر، ثبیت نیتروژن نیز انجام می‌دهند.

درست یا نادرست بودن عبارت‌های زیر را مشخص کنید.

الف) بعضی گیاهان با جذب و ذخیره نمک‌ها، موجب کاهش شوری خاک می‌شوند.

ب) همزیستی گیاهان با قارچ ریشه‌ای‌ها برای جذب فسفر و همزیستی با باکتری‌های ریزوبیوم برای جذب نیتروژن است.

پ) حدود ۹۰ درصد گیاهان دانه‌دار و بدون دانه با قارچ‌ها همزیستی دارند.

ت) قارچ‌ها نسبت به ریشه گیاه با سطح کمتری از خاک در تماس‌اند.

هر باکتری .....، قطعاً می‌تواند .....

۱) ثبیت کننده‌ی نیتروژن - به ثبیت دی‌اکسید کربن جو پردازد.

۲) تولید کننده‌ی نیترات - مولکول‌های ATP را تولید و مصرف کند.

۳) ثبیت کننده‌ی دی‌اکسید کربن - نیتروژن را ثبیت نماید.

۴) مصرف کننده‌ی مواد آلی - در تولید آمونیوم نقش داشته باشد.

در همزیستی گیاه .....، گیاه نیتروژن ثبیت شده توسط همزیستاش را دریافت نمی‌کند.

۱) آزو لا با سیانو باکتری ۲) سویا با ریزوبیوم ۳) دانه‌دار با قارچ ۴) گونرا با سیانو باکتری

به طور معمول، گیاه ..... نمی‌تواند .....

- (۱) گل جالیز - با ایجاد اندام مکنده، مواد مغذی را دریافت کند.
- (۲) سویا - نیتروژن ثبیت‌شده‌ی سیانوباکتری‌ها را دریافت کند.
- (۳) توبرهواش - لارو حشرات را درون بخش کوزه‌مانند خود گوارش دهد.
- (۴) آزو لا - موجب کاهش اکسیژن آب و مرگ بسیاری از آبزیان شود.

گیاه گونرا از نظر ..... گیاه ..... است.

- (۱) زندگی در مناطق فقری از لحاظ نیتروژن، متفاوت از - توبرهواش
- (۲) همزیستی با باکتری‌های ثبیت‌کننده‌ی نیتروژن، مشابه - یونجه
- (۳) توانایی تولید کربوهیدرات، متفاوت از - آزو لا
- (۴) منبع تأمین مواد نیتروژن‌دار نیاز، مشابه - سس

چند مورد، در ارتباط با قارچ‌های موجود در ساختار میکوریزا صحیح است؟

- الف) مواد آلی را از ریشه‌ی گیاه می‌گیرند.
- ب) پیکر آن‌ها نسبت به ریشه‌ی گیاه با سطح بیشتری از خاک در تماس است.
- ج) می‌توانند مواد معدنی زیادی را از خاک جذب کنند.
- د) درون ریشه یا به صورت غلافی در سطح ریشه زندگی می‌کنند.
- ۱ (۱)   ۲ (۲)   ۳ (۳)   ۴ (۴)

برای جذب نیتروژن در گیاهان، همه‌ی باکتری‌هایی که ..... را مصرف می‌کنند، .....

- (۱) آمونیوم - یون‌های قابل جذب توسط ریشه را تولید می‌کنند.
- (۲) نیترات - سبب جذب آمونیوم توسط ریشه‌ها می‌شوند.
- (۳) مواد آلی - به صورت همزیست با گیاهان زندگی می‌کنند.
- (۴) نیتروژن جو - مواد آلی مورد نیاز خود را از نور خورشید می‌سازند.

گیاه آزو لا، برخلاف گیاه .....

- (۱) گونرا، توانایی تولید مواد آلی با استفاده از مواد معدنی را دارد.
- (۲) توبرهواش، نیتروژن خود را به کمک سیانوباکتری‌ها کسب می‌کند.
- (۳) توبرهواش، در محیط‌های آبی رشد می‌کند.
- (۴) گونرا، محصولات فتوستزی خود را در اختیار باکتری قرار می‌دهد.

هر باکتری ثبیت‌کننده‌ی نیتروژن در خاک، .....

- (۱) از مواد آلی تولیدشده در گیاهان استفاده می‌کند.
- (۲) در بر جستگی‌های روی ریشه‌ی گیاهان زندگی می‌کند.
- (۳) از طریق نور خورشید، با فتوستز مواد آلی تولید می‌کند.
- (۴) نیتروژن جو را به یون‌های قابل جذب برای گیاهان تبدیل می‌کند.

دو گروه مهم باکتری‌های هم‌زیست با گیاهان برخلاف فارچه‌های هم‌زیست با ریشه‌ی گیاهان دانه‌دار چه مشخصه‌ای دارند؟

- (۱) با کمک انرژی نور خورشید، ماده‌ی آلی می‌سازند.
- (۲) برای گیاهان، مواد معدنی و فسفات فراهم می‌کنند.
- (۳) مواد آلی را از اندام‌های غیرهوایی گیاهان دریافت می‌کنند.
- (۴) نیتروژن جو را به نیتروژن قابل استفاده گیاهان تبدیل می‌کنند.

کدام گزینه برای تکمیل عبارت زیر به درستی بیان نشده است؟

«فارچه‌ای هم‌زیست با گیاهان، ..... با انتقال رشته‌های خود به درون پیکره‌ی گیاه، .....»

- (۱) می‌توانند - مقدار ترشح نوعی هورمون بازدارنده‌ی رشد را در گیاه افزایش دهند.
- (۲) نمی‌توانند - با ثبیت دی‌اکسید کربن در یاخته‌های خود، قندهای سه‌کربنی تولید کنند.
- (۳) می‌توانند - با عبور از دیواره‌ی یاخته‌ای و غشای پلاسمایی یاخته‌های گیاهی، به پروتوبلاست آنها دست یابند.
- (۴) نمی‌توانند - با تشکیل غلاف به دور ریشه‌ی بسیاری از گیاهان دانه‌دار، مواد معدنی را برای گیاه فراهم کنند.

گیاه ..... ماده نیتروژن‌دار مورد نیاز خود را از طریق ..... به دست می‌آورد.

- (۱) آزو لا - هم‌زیستی با ریزوبیوم
- (۲) شبدر - هم‌زیستی با سیانویاکتری‌ها
- (۳) توبره واش - استفاده از مواد آلی بدن جانداران
- (۴) گل جالیز - نفوذ بخش مکنده به درون ساقه گیاه میزبان

گیاه گونرا ..... گیاه آزو لا .....

- (۱) همانند - در ریشه خود با باکتری‌های آمونیاک ساز هم‌زیستی دارد.
- (۲) برخلاف - از طریق هم‌زیستی با یک تک یاخته، آمونیاک بیشتری جذب می‌کند.
- (۳) برخلاف - به کمک هم‌زیستی با یک موجود فتوستز کننده، دارای ابعاد بزرگی می‌شود.
- (۴) همانند - با رشد سریع خود، خطری جدی برای تالاب‌های شمالی کشور محسوب می‌شود.

کدام گزینه ویژگی گیاهانی را بیان می‌کند که بومی ایران نبوده و در تالاب‌های شمال کشور، جهت تقویت مزارع برنج مورد استفاده قرار گرفته است؟

- (۱) هم‌زیستی با سیانویاکتری‌ها سبب بزرگ شدن شاخه‌های آنها شده است.
- (۲) دارای بافت زمینه‌ای است که در بین یاخته‌های آن هوا وجود دارد.
- (۳) مصرف بیش از حد اکسیژن توسط این گیاه سبب مرگ جانداران می‌شود.
- (۴) نوعی باکتری فتوستز کننده در گرهک‌های ریشه‌ی آنها مشاهده می‌شود.

از ویژگی‌های همه سیانویاکتری‌ها ..... است.

- (۱) تبدیل نیتروژن هوا به آمونیوم
- (۲) توانایی جذب کربن دی‌اکسید جو
- (۳) رسیدن به پنجمین سطح سازمان‌یابی حیات
- (۴) هم‌زیستی درون گرهک‌های ریشه گیاهان تیره پروانه‌واران

گیاه توبره واش ..... گیاه گل جالیز، ..... است.

- (۲) برخلاف - دارای سبزدیسه
(۴) همانند - فاقد محلهای منبع

۱) همانند - انگل

۳) برخلاف - دارای ریشه

کدام گیاهان زیر فاقد زندگی انگلی اند؟

- ۱) توبره واش - گونرا   ۲) گل جالیز - آزو لا

چند مورد در ارتباط با جانداران مؤثر در تغذیه گیاهی درست است؟

الف - ۹۰٪ درصد گیاهان دارای میکوریزا میباشند.

ب - در میکوریزا فقط یک نوع قارچ شرکت دارد.

ج - در میکوریزا ممکن نیست رشته های قارچ وارد یاخته گیاهی شوند.

د - در میکوریزا بخشی از گیاه شرکت دارد که فاقد پوستک میباشد.

- ۱) ۱ (۴)   ۲) ۲ (۳)   ۳) صفر

کدام گزینه، عبارت زیر را به درستی تکمیل میکند؟

«معمولًا در همزیستی یک قارچ ریشه‌ای، بخش ..... نمی‌تواند .....»

۱) غیرفتولستزکننده - سبب افزایش رشد اندامهای هوایی گیاه شود.

۲) فتوستزکننده - به جذب مواد معدنی مورد نیاز خود از خاک بپردازند.

۳) غیرفتولستزکننده - در ثبیت نیتروژن بخش دیگر نقش داشته باشد.

۴) فتوستزکننده - در خاکهای دارای شن و ماسه به رشد خود ادامه دهد.

باکتری های ثبیت کننده نیتروژن چه مشخصه ای دارند؟

۱) برخلاف باکتری های نیترات ساز، تنها به صورت هم زیست با ریشه گیاهان زندگی میکنند.

۲) برخلاف باکتری های آمونیاک ساز، از ترکیبات نیتروژن دار برای تولید آمونیاک استفاده میکنند.

۳) همانند باکتری های نیترات ساز، از نور خورشید برای تولید مواد آلی موردنیاز خود استفاده میکنند.

۴) همانند باکتری های آمونیاک ساز، ترکیباتی را تولید میکنند که میتوانند مستقیماً جذب ریشه گیاهان شوند.

در ارتباط با هر نوع گیاهی که آب و موادغذایی خود را از گیاهان فتوستزکننده دریافت میکند، چند مورد به نادرستی بیان شده است؟

الف) فاقد توانایی تولید مواد آلی موردنیاز خود با استفاده از مواد معدنی است.

ب) بخش مکننده خود را به درون استوانه ای آوندی ریشه گیاه میزبان وارد میکند.

ج) فقدان اندام ریشه در آن، مانع از جذب مواد معدنی موردنیاز از خاک میشود.

د) به کمک برگ های اختصاصی شده، بخشی از نیتروژن موردنیاز خود را جذب میکند.

- ۱) ۱ (۴)   ۲) ۲ (۳)   ۳) (۲)

کدام گزینه جمله‌ی زیر را به درستی کامل میکند؟

«هر نوع گیاهی که ..... نمی‌تواند ..... کند.»

۱) شیوه‌ی زندگی انگلی دارد - مواد آلی موردنیاز خود را از طریق فتوستز تأمین

۲) با سیانوباکتری ها هم زیستی دارد - یون های نیتروژن دار را از اندامهای هوایی خود جذب

۳) توسط برگ های تغییر یافته خود، حشرات را شکار میکند - به اندازه‌ی کافی از خاک نیتروژن جذب

۴) در جهت تولید مثل، دانه تولید میکند - بدون هم زیستی با قارچ، فسفات موردنیاز خود را تأمین

۶۱

- همهی باکتری‌هایی که در تولید یون‌های نیتروژن دار نقش دارند، .....
(۱) به صورت هم‌زیست با ریشه‌ی گیاهان به حیات خود ادامه می‌دهند.
(۲) از نور خورشید برای تولید مواد آلی موردنیاز خود استفاده می‌کنند.
(۳) ترکیباتی را تولید می‌کنند که می‌توانند مستقیماً جذب ریشه‌ی گیاهان شوند.
(۴) نیتروژن غیرقابل جذب برای گیاهان را به شکل قابل جذب برای آن‌ها تبدیل می‌کنند.

۶۲

- هر گیاه حشره‌خواری ..... سس و ..... گل جالیز، .....
(۱) همانند - برخلاف - قادر به انجام فتوستز نیست.
(۲) برخلاف - برخلاف - دارای سبزیه است.
(۳) همانند - همانند - برای تأمین انرژی موردنیاز به جانداران دیگر وابسته است.
(۴) برخلاف - همانند - آنزیم‌های گوارشی برونویاخته‌ای است.

۶۳

- باکتری‌های ریزوپیوم .....
(۱) در برجستگی‌هایی به نام گرهک، املاح آمونیوم خاک را به نیترات تبدیل می‌کند.
(۲) در گرهک‌های ریشه‌ی درختان نهان‌دانه، نیتروژن مولکولی را به آمونیوم تبدیل می‌کنند.
(۳) در همزیستی با گیاهان تیره‌ی پرونده‌واران، ضمن دریافت مواد آلی موردنیاز خود از گیاه، در افزایش جذب آب و املاح معدنی نقش مؤثر دارد.
(۴) برخلاف سیانو باکتری‌های همزیست با آزولا، می‌توانند در ایجاد هوموس نقش مؤثر داشته باشند.

۶۴

- هر جانداری که بتواند با ریشه‌ی گیاهی نهان‌دانه همزیستی کند، قطعاً .....
(۱) از مواد آلی ساخته شده توسط گیاه تغذیه می‌کند.
(۲) نمی‌تواند بخش‌های تولیدمثلی خود را در خارج از خاک تشکیل دهد.
(۳) می‌تواند در تأمین نیتروژن موردنیاز گیاه، از نیتروژن مولکولی هوا مؤثر باشد.
(۴) نمی‌تواند پروتئین‌های موردنیاز خود را درون یاخته‌های خود تولید کند.

۶۵

- چند مورد عبارت زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟
«در قارچ‌ریشه‌ای‌ها بخش کوچکی از پیکر قارچ به صورت رشته‌هایی .....»
الف) به درون یاخته‌های ریشه نفوذ می‌کند.
ب) برای گیاه، مواد معدنی به خصوص فسفات، جذب و فراهم می‌کند.
ج) در سطح ریشه با ایجاد یک غلاف، سطح جذب بیشتری نسبت به ریشه فراهم می‌کند.
د) در فضای بین یاخته‌ای پوست ریشه، تبادل مواد با گیاه را انجام می‌دهد.

۱) (۱) ۲) (۲) ۳) (۳) ۴) (۴)

۶۶

- باکتری‌های ..... باکتری‌های .....
(۱) ریزوپیوم همانند - همزیست با ساقه‌ی گونرا، سبب حاصل‌خیزی خاک توسط تناوب کشت می‌شوند.
(۲) فتوستزکننده‌ی همزیست با آزولا برخلاف - ریزوپیوم، نمی‌توانند در بخش غیرفتوستزکننده‌ی گیاهان، نیتروژن هوا را ثبیت کنند.
(۳) نیترات‌ساز می‌توانند آمونیوم حاصل از فعالیت - همزیست با ریشه‌ی گونرا را به نیترات خاک تبدیل کنند.
(۴) موجود در کودهای زیستی همانند - موجود در کودهای آلی، احتمال آسودگی خاک به عوامل بیماری‌زا را افزایش می‌دهند.

چند مورد از جملات زیر به نادرستی بیان شده است؟

- (الف) توبرهواش برخلاف گل جالیز، بیشتر نیتروژن موردنیاز خود را از بدن جاندار دیگر تأمین می‌کند.
(ب) هیچ نوع گیاهی بدون همزیستی با میکروارگانیسم‌ها قادر به استفاده از نیتروژن مولکولی هوا و تبدیل آن به مواد آلی نیتروژن‌دار نیست.

(ج) بیشتر گیاهان، نیترات حاصل از هوازدگی شیمیایی موجود در خاک را جذب و استفاده می‌کنند.

- (د) ریزوپیومها همانند قارچ‌ریشه‌ای‌ها، قادر به ثبت نیتروژن مولکولی هوا به صورت همزیست در ریشه‌ی گیاهان زراعی هستند.

۴(۴)

۳(۳)

۲(۲)

۱(۱)

برخی گیاهان برای افزایش جذب نوعی عنصر معدنی که در خاک فراوان است، اما اغلب غیرقابل دسترسی است، ریشه‌هایی با تار کشنده بیشتر ایجاد می‌کنند. این عنصر معدنی .....

- (۱) در سنتز مونومرهای نوکلئیک اسیدها کاربرد دارد.
(۲) باعث تغییر رنگ گلبرگ برخی گیاهان در محیط‌های مختلف می‌شود.
(۳) در باز و بسته شدن روزنه‌های هوایی گیاه دخالت مستقیم دارد.
(۴) می‌تواند حاصل فعالیت باکتری‌های نیترات‌ساز در خاک باشد.

کدام گزینه در رابطه با گیاهان درست است؟

- (۱) سیانو باکتری برخلاف توبرهواش توانایی فتوسنتز دارد.
(۲) گونرا در ریشه‌ی خود برجستگی‌هایی دارد که محل تجمع ریزوپیوم است.
(۳) گل جالیز می‌تواند مواد مغذی خود را از ریشه‌ی گوجه‌فرنگی دریافت نماید.
(۴) سس همانند آزولا از طریق ریشه، آب و مواد غذایی موردنیاز خود را جذب می‌کند.

کدام عبارات، جمله زیر را به درستی تکمیل می‌کنند؟

..... سس .....

الف- برخلاف گل جالیز، واجد بخش مکنده‌ای جهت جذب مواد مغذی است.

ب- همانند توبرهواش، جهت تأمین نیتروژن موردنیاز، از اندام‌های هوایی کمک می‌گیرد.

ج- برخلاف توبرهواش، جهت تأمین نیتروژن موردنیاز، از اندام‌های هوایی کمک می‌گیرد.

د- همانند گل جالیز، واجد بخش مکنده‌ای جهت جذب مواد مغذی است.

- (۱) الف - ب (۲) ج - د (۳) ب - د (۴) الف - ج

نمی‌توان گفت .....

(۱) مواد آلی موردنیاز ریزوپیومها می‌تواند توسط جاندار هم‌زیستش تأمین شود.

(۲) در بخش‌هایی از آزولا، دیسه یافت می‌شود.

(۳) در نوعی قارچ-ریشه‌ای ممکن است غلافی روی ریشه گیاه تشکیل شود.

(۴) در بخشی از گونرا که نیتروژن جذب می‌شود، ترکیبات لیپیدی یافت نمی‌شود.

کدامیک جهت تکمیل عبارت زیر نامناسب است؟
.....
به طور معمول

- (۱) کاهش تولید گلوتن در جو ممکن است بر اثر کمبود جذب مواد معدنی مانند نیتروژن و فسفر باشد.
- (۲) باکتری‌های نیترات‌ساز خاک در جهت تبدیل NO_3^- به NH_4^+ فعالیت می‌کنند.
- (۳) گیاهان ممکن است جهت جذب فسفات از خاک، ریشه‌های دارای تار کشنه را افزایش دهند.
- (۴) باکتری‌های آمونیاک‌ساز خاک در جهت تبدیل مواد آلی به NH_4^+ فعالیت می‌کنند.

کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

- (۱) گل جالیز به دور ساقه گیاهان جالیزی می‌پیچد و مواد معنی را دریافت می‌کند.
- (۲) گیاه توبرهاش به دلیل فقدان سبزینه، از حشرات کوچک تغذیه می‌کند.
- (۳) در قارچ ریشه‌ای‌ها، تأمین مواد معدنی و آلی به ترتیب بر عهده قارچ و گیاه است.
- (۴) سیانو باکتری‌های همزیست درون ریشه گیاه گوانرا، عمل ثبیت نیتروژن انجام می‌دهند.

کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) گیاه سس برخلاف گیاه توبرهاش از گیاهان گوشتخوار است.
- (۲) گل جالیز همانند گیاه سس از گیاهان انگل محسوب می‌شود.
- (۳) گیاه توبرهاش برخلاف گل جالیز توانایی انجام فتوستز را دارد.
- (۴) گیاه آزولا همانند گیاه گونرا همزیست با سیانو باکتری‌ها است.

کدام عبارت صحیح است؟

- (۱) همه باکتری‌های ثبیت‌کننده نیتروژن، به صورت آزاد در خاک زندگی می‌کنند.
- (۲) همه نیتروژن ثبیت شده در خاک، حاصل عمل کرد زیستی بعضی از باکتری‌هاست.
- (۳) بیشتر نیتروژن مورد استفاده گیاهان به صورت یون آمونیوم یا نیترات است.
- (۴) بیشتر گیاهان می‌توانند شکل مولکولی نیتروژن را جذب و به مصرف برسانند.

کدام گزینه، درست است؟

- (۱) همه سیانو باکتری‌ها می‌توانند علاوه بر فتوستز، ثبیت نیتروژن را هم انجام دهند.
- (۲) قارچ‌های موجود در قارچ‌ریشه‌ای‌ها، درون ریشه یا به صورت غلافی در سطح ریشه‌ها زندگی می‌کنند.
- (۳) قارچ‌های همزیست با گیاهان تیره پروانه‌واران، در ثبیت نیتروژن جو نقش مؤثری دارند.
- (۴) اغلب گیاهان برای به دست آوردن نیتروژن بیشتر، با انواعی از باکتری‌ها همزیستی دارند.

کدام گزینه، نادرست است؟

- (۱) گل جالیز با ایجاد اندام مکنده و نفوذ به ریشه گیاه میزبان، مواد معنی را دریافت می‌کند.
- (۲) گیاه آزولا، نیتروژن ثبیت شده توسط نوعی باکتری را به دست می‌آورد.
- (۳) گیاه حشره‌خوار، در مناطق فقیر از نظر نیتروژن زندگی می‌کند.
- (۴) گیاه سس از طریق ریشه خود، به دور گیاه میزبان می‌پیچد.

۷۸

- کدام عبارت، به طور حتم در مورد قارچ‌های موجود در قارچ ریشه‌ای‌ها درست است؟
- (۱) به صورت غلافی در سطح ریشه‌ی گیاهان زندگی می‌کنند.
  - (۲) مواد معدنی بیشتری را در اختیار گیاهان قرار می‌دهند.
  - (۳) پیکر رشته‌ای آن‌ها نسبت به ریشه‌ی گیاهان، با سطح کمتری تماس دارد.
  - (۴) از طریق تثبیت نیتروژن، نیاز گیاهان را به این عنصر برطرف می‌نمایند.

۷۹

- ویژگی مشترک گیاه آزولا و گونرا کدام است؟
- (۱) با کمک نوعی قارچ، مواد معدنی بیشتری را جذب می‌نمایند.
  - (۲) برای تقویت مزارع به تالاب‌های شمالی وارد شدند.
  - (۳) از طریق گرهک‌های ریشه با ریزوبیوم‌ها رابطه‌ی هم‌زیستی برقرار می‌کنند.
  - (۴) می‌توانند نیتروژن تثبیت شده‌ی نوعی جاندار را دریافت کنند.

۸۰

- کدام عبارت در مورد همه‌ی باکتری‌های تثبیت‌کننده‌ی نیتروژن صادق است؟
- (۱) با محصولات فتوستزی گیاهان استفاده می‌کنند.
  - (۲) با کمک فتوستز، ترکیبات آلی موردنیاز خود را می‌سازند.
  - (۳) نیتروژن مولکولی را به صورت یون آمونیوم در می‌آورند.
  - (۴) در بخش‌های هوایی گیاهان به خصوص ساقه و دمبرگ زندگی می‌کنند.

۸۱

- برگ بعضی گیاهان بخش‌های غیرسبز مثلاً سفید، زرد، قرمز یا بنفش دارد. مشاهده می‌کنیم، کاهش نور در چنین گیاهانی سبب ..... مساحت ..... می‌شود.
- (۱) افزایش - بخش‌های سبز
  - (۲) کاهش - بخش‌های غیرسبز
  - (۳) افزایش - بخش‌های غیرسبز

۸۲

- کدام جمله به نادرستی بیان شده است؟
- (۱) باکتری‌های تثبیت‌کننده نیتروژن از مواد آلی خاک، یون آمونیوم می‌سازند.
  - (۲) گروهی از باکتری‌ها، نیتروژن هوا را به صورت یون آمونیوم تثبیت می‌کنند.
  - (۳) آمونیوم جذب شده توسط ریشه گیاه، جهت ساختن پروتئین استفاده می‌شود.
  - (۴) بخشی از نیتروژن تثبیت‌شده در خاک، حاصل عملکرد زیستی باکتری‌ها است.

۸۳

- ریشه ..... محل زندگی ..... می‌باشد که رابطه همزیستی با یکدیگر دارند.
- (۱) گیاه آزولا - ریزوبیوم‌ها
  - (۲) گیاهان تیره پروانه‌واران - سیانوباکتری‌ها
  - (۳) گیاهان تیره پروانه‌واران - ریزوبیوم‌ها

۸۴

- کدام عبارت، صحیح است؟
- (۱) گیاه آزولا می‌تواند از نیتروژن تثبیت شده‌ی سیانوباکتری‌ها استفاده نماید.
  - (۲) گیاه توبره واش، موادغذایی موردنیاز خود را فقط از طریق فتوستز می‌آورد.
  - (۳) گیاه سویا در منطقه‌ی گرهک ریشه و ساقه، تعدادی باکتری تثبیت‌کننده‌ی نیتروژن دارد.
  - (۴) گیاه سس، از طریق بخش‌های مکننده‌ی ریشه‌ی خود، به درون دستگاه آوندی گیاه دیگری نفوذ می‌کند.

کدام گزینه در مورد گیاهان، صحیح نیست؟

- (۱) توپرهاش همانند میزبان گل جالیز، توانایی تولید اکسیژن را دارد.
- (۲) توپرهاش، بیشتر نیتروژن مورد نیاز خود را از خاک دریافت نمی‌کند.
- (۳) گیاه سس از طریق ریشه‌های زرد یا نارنجی به دور گیاه میزبان می‌پچد.
- (۴) باکتری‌های همزیست با گونرا، درون ریشه‌ی این گیاه زندگی نمی‌کنند.

در مورد همزیست‌های گیاهان می‌توان گفت، .....

- (۱) حدود ۱۰ درصد همه‌ی گیاهان، با قارچ‌ها همزیستی ندارند.
- (۲) در قارچ‌ریشه‌ای‌ها، قارچ قادر به فرستادن رشته‌های ظریفی به درون گره‌ها و بخش میان‌گرهی ریشه است.
- (۳) ریزوبیوم‌ها در گرهک‌های گندم با ثبت نیتروژن، نیاز گیاه را به این عنصر برطرف می‌کنند.
- (۴) باکتری‌های همزیست با آزولا، توانایی تولید اکسیژن و آمونیوم را دارند.

چند مورد از عبارت‌های زیر درست است؟

- الف) گیاه آزولا برخلاف گونرا با سیانوباکتری همزیستی دارد.
- ب) گیاه گونرا همانند آزولا با باکتری ریزوبیوم همزیستی دارد.
- ج) گیاه سویا همانند یونجه با ریزوبیوم همزیستی ندارد.
- د) گیاه شبدر برخلاف یونجه با باکتری ریزوبیوم همزیستی دارد.

۳ (۴)

۲ (۳)

۱ (۲)

۱) صفر

کدام یک از جملات زیر درباره قارچ ریشه‌ای درست نمی‌باشد؟

- (۱) حدود ۹۰ درصد گیاهان دانه‌دار با قارچ‌ها همزیستی دارند.
- (۲) قارچ برای گیاهان مواد معدنی بهخصوص نیترات فراهم می‌کند.
- (۳) این قارچ درون ریشه یا به صورت غلافی در سطح ریشه زندگی می‌کند.
- (۴) گیاهان شاداب همزیست با قارچ ریشه‌ای، در خاک‌های فقیر مشاهده می‌شوند.

باکتری‌های .....

- (۱) نیترات‌ساز، همانند باکتری‌های آمونیاک‌ساز در تولید نیترات خاک از مواد معدنی نقش دارند.
- (۲) ثبت‌کننده‌ی نیتروژن، برخلاف باکتری‌های نیترات‌ساز، فراورده‌ای تولید می‌کنند که در گیاهان، بدون تغییر، مورد استفاده قرار می‌گیرند.
- (۳) آمونیاک‌ساز همانند باکتری‌های ثبت‌کننده‌ی نیتروژن، فراورده‌ای تولید می‌کنند که فقط پس از اثر باکتری‌های نیترات‌ساز، قابل استفاده‌ی گیاه است.
- (۴) ثبت‌کننده‌ی نیتروژن، نیتروژن مورد استفاده‌ی گیاه را از مواد آلی، تولید می‌کنند.

چند مورد، جمله‌ی زیر را به نادرستی تکمیل می‌کند؟

«به طور معمول ..... برای ثبت نیتروژن در ..... مشاهده نمی‌شود.»

- الف) سیانوباکتری - دمبرگ گیاه گونرا
- (ب) سیانوباکتری‌ها - ریشه‌ی گیاهان تیره‌ی پرونده‌واران
- (ج) باکتری‌های فتوسترزکننده - گیاه آزولا
- (د) ریزوبیوم - گرهک گیاه سویا

۱ (۴)

۲ (۳)

۳ (۲)

۱) ۴

- کدام گروه از باکتری‌های زیر قادرند به طور مستقیم ترکیبات نیتروژن دار قابل جذب برای گیاه فراهم کنند؟
- (الف) باکتری‌های نیترات‌ساز
  - (ب) باکتری‌های آمونیاک‌ساز
  - (ج) باکتری‌های ثبیت کننده نیتروژن
- ۱) الف - ب - ج   ۲) ج - ب

کدام گزینه درست است؟

- (۱) در ساقه گیاهان تیره پروانه‌واران ریزوپیوم زندگی می‌کنند.
- (۲) برجستگی‌هایی به نام گرهک روی قسمت فوقانی برگ گیاهان تیره پروانه‌داران وجود دارد.
- (۳) گیاهان تیره پروانه‌واران نیازهای معدنی باکتری را برطرف می‌کنند.
- (۴) در روش تناوب کشت گیاهان زراعی مختلف به صورت پی‌درپی کشت می‌شوند.

گل جالیز نمونه‌ای از گیاهان ..... که با ایجاد اندام مکنده و نفوذ به ..... گیاهان جالیزی مواد مغذی دریافت می‌کند.

- (۱) انگل - ریشه
- (۲) انگل - ساقه
- (۳) انگل - دستگاه آوندی
- (۴) گوشت‌خوار - دستگاه آوندی

بخش‌های مکنده گیاه سس به درون ..... گیاه نفوذ می‌کنند و مواد موردنیاز گیاه ..... را جذب می‌کند.

- (۱) دستگاه فتوستزی - انگل
- (۲) دستگاه فتوستزی - انگل
- (۳) دستگاه آوندی - انگل
- (۴) ریشه - انگل

کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) گیاه سس نمونه‌ای گیاهان انگل است.
- (۲) ساقه گیاه سس فاقد ریشه است.
- (۳) گیاه سس به دور گیاه نارنجی یا زرد رنگ میزان خود می‌یابد.
- (۴) بخش‌های مکنده گیاه سس به درون دستگاه آوندی گیاه نفوذ می‌کنند.

کدام گزینه درباره گیاهان گوشت‌خوار نادرست است؟

- (۱) فتوستزی‌کننده‌اند - در مناطق فقیر از نیتروژن زندگی می‌کنند.
- (۲) فتوستزی‌کننده‌اند - در گیاهان برخی از برگ‌ها برای شکار تغییر کرده است.
- (۳) در این گیاهان برخی از برگ‌ها برای گوارش جانداران کوچک تغییر کرده است.
- (۴) گیاهان گوشت‌خوار در مناطقی زندگی می‌کنند که به غیر از نیتروژن از سایر مواد غنی هستند.

رشد ..... گیاه آزولا موجب ..... آب می‌شود که مرگ بسیاری از آبزیان را در پی دارد.

- (۱) سریع - کاهش هیدروژن
- (۲) کند - افزایش هیدروژن
- (۳) سریع - کاهش اکسیژن
- (۴) سریع - کاهش هیدروژن

گیاه آبزی آزولا، بومی ایران ..... و برای تقویت مزارع ..... وارد شد.

- ۱) است - برنج   ۲) است - گندم   ۳) نیست - برنج

۹۹ کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) ریزوپیوم‌ها با تثبیت نیتروژن، نیاز گیاه به نیتروژن را برطرف می‌کنند.
- ۲) بعضی از سیانوباکتری‌ها تثبیت نیتروژن انجام می‌دهند.
- ۳) گیاه آزولا با ریزوپیوم هم‌زیستی دارد.
- ۴) سیانوباکتری در ساقه و دمبرگ گیاه گونرا وجود دارد.

۱۰۰ کدام گزینه درست است؟

- ۱) ۹۰ درصد گیاهان بی‌دانه با قارچ‌ها هم‌زیستی دارند.
- ۲) در قارچ ریشه‌ای، قارچ، مواد معدنی را از ریشه گیاه می‌گیرد.
- ۳) دو گروه مهم از باکتری‌های هم‌زیست با گیاهان ریزوپیوم‌ها و سیانوباکتری‌ها هستند.
- ۴) نخود نوعی از گیاهان تیره پروانه‌واران است.

۱ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. انواعی از گیاهان انگل وجود دارند که همه یا بخشی از آب و مواد غذایی خود را از گیاهان فتوستزکننده دریافت می‌کنند.

۲ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. هر دو گیاه آزو لا و توپرهواش، گیاهانی آبزی هستند، پس دارای نرم‌آکنه هوادار هستند. آزو لا بومی ایران نیست و به خاطر رشد سریع سبب مرگ بسیاری از آبزیان می‌شود.

۳ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. تنها مورد «الف» صحیح است. بررسی موارد:
الف) غلاف قارچی رشته‌های ظریفی به درون ریشه می‌فرستد که از فضاهای بین یاخته‌ای (مسیر آیوپلاستی) عبور می‌کند.

ب) قارچ ریشه‌ای یکی از معمولی‌ترین (نه نادرترین) سازگاری‌ها است.
ج) در قارچ ریشه‌ای، قارچ مواد آلی را از ریشه می‌گیرد و برای آن مواد مغذی فراهم می‌کند.
د) در ریشه، پوستک وجود ندارد.

۴ گزینه ۳ پاسخ صحیح است.
یکی از معمولی‌ترین سازگاری‌ها برای جذف آب و مواد مغذی، همزیستی ریشه‌ی گیاهان با انواعی از قارچ‌ها است که به آن قارچ ریشه‌ای گفته می‌شود. حدود ۹۰ درصد گیاهان دانه‌دار با قارچ‌ها (نه باکتری‌ها) همزیستی دارند (رد مورد ب).

مورد الف: نزدیک به نوک ریشه‌ی گیاهان می‌توانیم سرلاحد نخستین مشاهده کنیم.
مورد ج: بخش کوچکی از قارچ به درون ریشه نفوذ و در تبادل مواد شرکت می‌کند.
مورد د: در قارچ ریشه‌ای، قارچ، مواد آلی را از ریشه‌ی گیاه می‌گیرد و برای گیاه، مواد معدنی و به خصوص فسفات فراهم می‌کند.
دقت داشته باشید گرچه فسفات در خاک فراوان است، اما اغلب برای گیاهان غیرقابل دسترس است.

۵

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. موارد «ب» و «د» در ارتباط با این باکتری‌ها به درستی بیان شده است. باکتری‌های آمونیاک‌ساز با تجزیه‌ی مواد آلی موجود در گیاخاک، یون آمونیوم تولید می‌کنند. با تجزیه‌ی مواد آلی موجود در گیاخاک، پخش‌های اسفنجی بافت خاک از بین می‌روند و مقدار نفوذ ریشه در بافت خاک کاهش می‌یابد.

بررسی موارد:

(الف) این باکتری‌ها، یون آمونیوم را به درون بافت خاک رها می‌کنند و این‌گونه نیست که با مرگ خود یون آمونیوم را در اختیار ریشه‌ی گیاه قرار دهند.

(ب) این باکتری‌ها، نیتروژن جو را ثبت نمی‌کنند. این باکتری‌ها، انژی و مواد مورد نیاز خود را از تجزیه‌ی ترکیبات آلی به دست می‌آورند و قادر به تولید مواد آلی مورد نیاز خود نیستند.

(ج) این باکتری‌ها، توانایی تشکیل رابطه‌ی همزیستی با گیاه را ندارند!

(د) این باکتری‌ها، یون آمونیوم مورد نیاز برای ساخت یون نیترات را در اختیار باکتری‌های نیترات‌ساز قرار می‌دهند. نیترات ساخته‌شده در این باکتری‌ها، توسط گیاه جذب می‌شود و درون ریشه‌ی گیاه به یون آمونیوم تبدیل می‌شود! بنابراین می‌توان گفت باکتری‌های آمونیاک‌ساز به صورت غیرمستقیم در افزایش مقدار فعالیت یاخته‌های تبدیل‌کننده‌ی یون نیترات به یون آمونیوم نقش دارند.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

گل جالیز اندام مکنده خود را وارد ریشه‌ی گیاه میزبان می‌کند. یاخته‌های روپوستی در ریشه فاقد پوستک هستند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ریزوپیوم‌ها باکتری‌های همزیست با گیاه یونجه (تیره‌ی پرونانه واران) هستند که درون گرهک‌های ریشه‌ی آن‌ها، با ثبت نیتروژن، آمونیوم تولید می‌کنند. اما باکتری‌های آمونیاک‌ساز با تجزیه‌ی مواد آلی در خاک (ذرات غیرآلی خاک محصول هوازدگی هستند) آمونیوم تولید می‌نمایند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) سیانوباكتری‌های همزیست با گیاه آزولا برخلاف باکتری‌های گوگردی که از آن‌ها در تصفیه‌ی فاضلاب‌ها استفاده می‌شود، اکسیژن تولید می‌کنند.

(۲) ریزوپیوم‌های همزیست با گیاه سویا (تیره‌ی پرونانه واران) برخلاف باکتری‌هایی که از آب به عنوان منبع الکترون استفاده می‌کنند (سیانوباكتری‌ها)، فتوستز نمی‌کنند (توانایی ثبت کردن را ندارند).

(۳) سیانوباكتری‌های همزیست با گیاهان گونرا رنگیزه‌ی فتوستزی از نوع سبزینه‌ی a دارند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

گیاه تباکو ترکیب شیمیایی ضد حشرات تولید می‌کند. لارو آفت در برابر این ترکیب مقاوم است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ریزوپیوم‌ها ثبت نیتروژن یعنی تبدیل نیتروژن مولکولی به آمونیوم را انجام می‌دهند و نیترات تولید نمی‌کنند. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه (۱): میکوریزا همان قارچ ریشه‌ای است که در آن قارچ مواد آلی را از ریشه گیاهان دانه‌دار می‌گیرد و برای گیاه مواد معدنی و بهخصوص فسفات فراهم می‌کند.

گزینه (۲): زیرا سیانوباكتری‌ها درون ساقه و دمبرگ گیاه گونرا ثبت نیتروژن را انجام می‌دهند که بیرون از خاک محسوب می‌شود.

گزینه (۴): می‌توان به سیانوباكتری اشاره کرد!

۱۰

- گزینه ۱: پاسخ صحیح است. بررسی گزینه‌ها:
- گزینه (۱): بعد از مرگ، بقایای این باکتری‌ها در بخش آلی خاک، تجزیه می‌شود.
  - گزینه (۲): هوا در میان اجزای خاک نیز مشاهده می‌شود.
  - گزینه (۳): افزایش بیش از حد مواد معدنی نیز به بافت خاک آسیب می‌زند.

گزینه (۴): ریزوبیوم‌ها توانایی ثابت نیتروژن را دارند یعنی می‌توانند N_2 جو را به NH_4^+ تبدیل کنند.

۱۱

- گزینه ۱: پاسخ صحیح است. بررسی گزینه‌ها:
- گزینه (۱): باکتری ثابت کننده نیتروژن، آمونیوم را تولید، اما باکتری نیترات‌ساز آمونیوم را مصرف می‌کند.
  - گزینه (۲): با فرستادن رشته‌های ظریف به درون ریشه مواد غذایی را از ریشه دریافت می‌کند.
  - گزینه (۳): سیانوباکتری‌ها فتوستز کننده هستند و می‌توانند خود نیز مواد آلی بسازند.
  - گزینه (۴): ابتدا به آمونیوم تبدیل می‌شود.

۱۲

- (الف) نوعی همزیستی بین ریشه گیاهان با انواعی از قارچ‌ها است.
- (ب) یکی از معمول‌ترین سازگاری برای جذب آب و مواد معدنی به ویژه فسفات است.

(ت) صحیح

(پ) غلط

(الف) صحیح

۱۳

(ت) غلط

(پ) غلط

(الف) صحیح

۱۴

(ب) برخلاف - فاقد

(ت) برخلاف - دارای

(الف) همانند

(پ) گیاهان دانه‌دار

۱۵

- با ایجاد اندام مکنده و نفوذ آن به ریشه گیاهان جالیزی مواد مغذی را دریافت می‌کند.

۱۶

- (الف) این گیاه ساقه نارنجی یا زردرنگی تولید می‌کند و فاقد ریشه است.
- (ب) به دور گیاه سبز میزبان می‌پیچد و بخش‌های مکنده ایجاد می‌کند. به درون دستگاه آوندی گیاه نفوذ کرده و مواد موردنیاز انگل را تأمین می‌کند.

۱۷

- (الف) همگی یا بخشی از آب و مواد غذایی موردنیاز خود را از گیاهان فتوستز کننده به دست می‌آورند.
- (ب) گیاه سیس و گل جالیز

۱۸

(الف) گیاهان حشره‌خوار

- (ب) در تلااب شمال کشور می‌روید. این گیاه حشرات و لارو آن‌ها را به سرعت به بخش کوزه‌های خود می‌کشد و سپس گوارش می‌دهد.

۱۹

۱- فتوستز کننده‌اند.

۲- در مناطقی زندگی می‌کنند که از نظر نیتروژن فقیرند.

۳- برخی برگ‌های آن‌ها برای شکار و گوارش جانوران کوچک مانند حشرات تغییر کرده است.

۲۰

(الف) ساقه (حفره‌های کوچک شاخه) و دمبرگ

(ب) ثابت نیتروژن برای گیاه و موجب رشد گیاه

(پ) استفاده سیانوباکتری‌ها از محصولات فتوستزی گیاه

۲۱

(الف) فقیر از نیتروژن

(ب) به علت همزیستی با سیانوباکتری‌ها

۲۲

(الف) آزولا - گونرا

۲۳

۲۴) ۱- نوعی باکتری فتوستزکننده‌اند. ۲- بعضی آن‌ها می‌توانند تثبیت نیتروژن نیز انجام دهند.

۲۵) ریزوبیوم‌ها با تثبیت نیتروژن، نیاز گیاه را به این عنصر برطرف می‌کنند و گیاه نیز مواد آلی موردنیاز باکتری را برای آن فراهم می‌کند.

۲۶) الف) در ریشه گیاه تیره پروانه واران در محل برجستگی‌هایی به نام گرهک
ب) با مرگ این گیاهان و بعد از برداشت بخش‌های هوایی این گیاهان، گرهک‌ها در خاک باقی می‌مانند و گیاخاک غنی از نیتروژن تولید می‌شود.

۲۷) الف) کاشتن گیاهان زراعی مختلف به صورت پی‌درپی.

ب) تقویت خاک
پ) تیره پروانه واران (مثل عدس و ...)

۲۸) الف) سویا - نخود - یونجه
ب) شباهت گل‌های آن‌ها به پروانه

۲۹) الف) صحیح
ب) غلط

۳۰) الف) به دست آوردن نیتروژن بیشتر
ب) ریزوبیوم‌ها - سیانوباکتری‌ها

۳۱) چون پیکر رشته‌ای و بسیار ظریف قارچ نسبت به ریشه گیاه یا سطح بیشتری از خاک در تماس است.

۳۲) الف) حدود ۹۰ درصد
ب) در سطح ریشه زندگی می‌کنند و رشته‌های ظریفی به داخل ریشه می‌فرستند.
پ) تأمین مواد آلی لازم برای قارچ
ت) تأمین مواد معدنی به ویژه فسفات برای گیاه
ث) پیکر رشته‌ای و بسیار ظریف دارد.

۳۳) اغلب - اغلب - برخی - برخی

۳۴) گزینه ۴ پاسخ صحیح است. از نوع رابطه انگلی است و بقیه از نوع رابطه همزیستی هم‌یاری است.

۳۵) الف) همزیستی ← مثل همزیستی با قارچ ریشه‌ای‌ها
صیادی ← مثل رابطه گیاه حشره‌خوار با حشرات
انگلی ← مثل رابطه گیاه جالیز با گیاه گوجه‌فرنگی
ب) همزیستی ریشه گیاهان با انواع قارچ‌ها

۳۶) الف) صحیح
ب) غلط

۳۷) الف) صحیح
ب) غلط

۳۸) الف) صحیح
ب) غلط

۳۹) الف) صحیح
ب) غلط

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. همهی جانداران انرژی زیستی را به صورت ATP تولید کرده و سپس در فرایندهای زیستی خود مصرف می‌کنند. بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) ریزوبیوم‌ها نیتروژن جو را ثبیت می‌کنند، اما فتوستزکننده نیستند.
- (۳) سیانوباکتری‌ها فتوستزکننده‌اند و توانایی ثبیت CO_2 را دارند، اما برخی از این باکتری‌ها نیتروژن را ثبیت می‌کنند.

(۴) همهی جانداران جهت تأمین انرژی به مواد آلی وابسته‌اند، اما فقط باکتری‌های ثبیت‌کننده‌ی نیتروژن و باکتری‌های آمونیاک‌ساز می‌توانند آمونیوم تولید کنند.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. قارچ‌ها نمی‌توانند نیتروژن ثبیت کنند.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. گیاه سویا، از جمله گیاهان تیره‌ی پروانه‌واران است، این گیاهان بر روی گرهک‌های روی ریشه‌ی خود، ریزوبیوم (نه سیانوباکتری) همزیست دارند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) گل جالیز می‌تواند با ایجاد اندام مکنده و نفوذ آن به ریشه‌ی گیاهان جالیزی، مواد مغذی را دریافت کند.

(۳) گیاه توبره‌واش می‌تواند لارو حشرات را درون بخش کوزه‌مانند خود بکشد و گوارش دهد.

(۴) گیاه آبزی آزولا، بومی ایران نیست و برای تقویت مزارع برنج به تالاب‌های شمالی وارد شد. رشد سریع این گیاه موجب کاهش اکسیژن آب و مرگ بسیاری از آبزیان می‌شود. این گیاه اکنون به معضلی برای این تالاب‌ها بدل شده است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در گیاه گونرا، سیانوباکتری‌های همزیست درون ساقه و دمبرگ این گیاه، ثبیت نیتروژن انجام می‌دهند. گیاه یونجه نیز از تیره‌ی پروانه‌واران است و در گرهک‌های روی ریشه خود، ریزوبیوم دارد که ثبیت نیتروژن را انجام می‌دهند. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) گیاه گونرا و توبره‌واش از نظر زندگی در مناطق فقیر از لحاظ نیتروژن، مشابه یکدیگر هستند.

(۳) گیاه گونرا و آزولا، هر دو فتوستزکننده هستند و توانایی تولید کربوهیدرات را دارند.

(۴) گیاه گونرا، تأمین مواد نیتروژن‌دار مورد نیاز خود را از طریق باکتری‌های همزیست خود انجام می‌دهد. گیاه سس انگل است و نیتروژن را از گیاهان میزبان خود تأمین می‌کند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. تمام موارد ذکر شده در صورت سوال در ارتباط با قارچ ریشه‌ای درست است. یکی از معمول‌ترین سازگاری‌ها برای جذب آب و مواد مغذی، همزیستی ریشه‌ی گیاهان با انواعی از قارچ‌ها است که به آن قارچ ریشه‌ای گفته می‌شود. حدود ۹۰ درصد گیاهان دانه‌دار با قارچ‌ها همزیستی دارند.

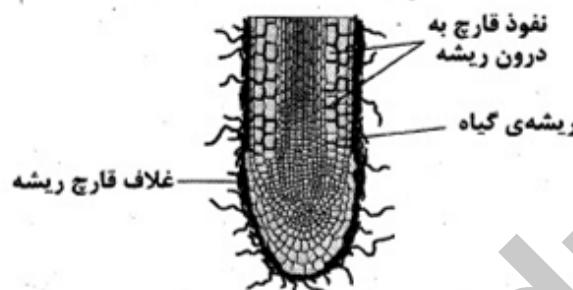
بررسی موارد:

(الف) در قارچ ریشه‌ای، قارچ، مواد آلی را از ریشه‌ی گیاه می‌گیرد و برای گیاه، مواد معدنی و به خصوص فسفات فراهم می‌کند.

(ب و ج) پیکر ریشه‌ای و بسیار ظریف قارچ‌ها، نسبت به ریشه‌ی گیاه با سطح بیشتری از خاک در تماس است و می‌تواند مواد معدنی بیشتری را جذب کند.

(د) این قارچ‌ها درون ریشه یا به صورت غلافی در سطح ریشه زندگی می‌کنند.

غلاف قارچی رشتہ‌های ظریفی به درون ریشه می‌فرستد که تبادل مواد را با آن انجام می‌دهند.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. باکتری‌هایی که آمونیوم را مصرف می‌کنند، باکتری‌های نیترات‌ساز هستند، این باکتری‌ها تولید نیترات را انجام می‌دهند که یون‌های قابل جذب توسط ریشه است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) باکتری‌هایی که آمونیوم قابل جذب توسط ریشه‌ی گیاهان را فراهم می‌کنند، نیتروژن مولکولی هوا و مواد آلی را استفاده می‌کنند و از نیترات استفاده نمی‌کنند.

(۳) باکتری‌های آمونیاک‌ساز که با مصرف مواد آلی، آمونیوم تولید می‌کنند، زندگی آزاد دارند و به صورت همزیست با گیاهان زندگی نمی‌کنند.

(۴) باکتری‌های ثبیت‌کننده‌ی نیتروژن، نیتروژن جو را به آمونیوم تبدیل می‌کنند، این باکتری‌ها ممکن است بعضی از سیانوباكتری‌ها باشند و بتوانند مواد آلی مورد نیاز خود را از نور خورشید بسازند، ولی ریزوبیوم‌ها که ثبیت نیتروژن انجام می‌دهند قادر این ویژگی هستند.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. آزو لا گیاهی کوچک است که در تالاب‌های شمال و مزارع برنج کشور به فراوانی وجود دارد. گیاه آزو لا با سیانوباكتری‌ها همزیستی دارد و نیتروژن ثبیت‌شده‌ی آن را دریافت می‌کند. گیاه توبره‌واش نیتروژن خود را از بدن شکار خود که حشرات هستند تأمین می‌کند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) هر دو گیاه فتوسترزکننده هستند و توانایی تولید مواد آلی با استفاده از مواد معدنی را دارند.

(۲) توبره‌واش که از گیاهان حشره‌خوار است در تالاب‌های شمال کشور می‌روید.

(۳) در گیاه گونرا، سیانوباكتری‌های همزیست درون ساقه و دمبرگ این گیاه، ثبیت نیتروژن انجام می‌دهند و از محصولات فتوسترزی گیاه استفاده می‌کنند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. باکتری ثبیت کننده نیتروژن در خاک شامل باکتری های ریزوبیوم و بعضی سیانوباکتری ها می باشد. در فرایند ثبیت نیتروژن هر باکتری ثبیت کننده، نیتروژن جو را به آمونیوم که یون قابل جذب برای گیاهان است، تبدیل می کند. بررسی سایر گزینه ها:

۱ و ۳) ریزوبیوم باکتری فتوسترن کننده نیست، پس از مواد آلی تولید شده در گیاهان هم زیست خود استفاده می کند، ولی سیانوباکتری ها از طریق نور خورشید، با فتوسترن مواد آلی تولید می کنند.

۲) فقط ریزوبیوم در ریشه های گیاهان تیره های پروانه واران و در محل برجستگی هایی به نام گرهک، زندگی می کند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. دو گروه مهم از باکتری های هم زیست با گیاهان، ریزوبیوم ها و سیانوباکتری ها هستند که این دو گره هر دو در ثبیت نیتروژن، یعنی تبدیل نیتروژن جو به آمونیوم (نیتروژن قابل استفاده گیاه)، نقش دارند. بررسی سایر گزینه ها:

گزینه ۱: برای باکتری های غیر فتوسترن کننده مانند ریزوبیوم ها صادق نمی باشد.

گزینه ۲: این مورد برای فارچ های هم زیست با ریشه های گیاهان دانه دار نیز صادق است.

گزینه ۳: برای سیانوباکتری های هم زیست با ساقه و دمبرگ گیاه گونرا صادق نیست.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. فارچ های هم زیست با گیاهان که در تشکیل فارچ ریشه ای نقش دارند، با تشکیل غلاف به دور ریشه های ۹۰ درصد (بسیاری از) گیاهان دانه دار، مواد معدنی را برای گیاه فراهم می کنند. بررسی سایر گزینه ها:

۱) در صورتی که قارچ به بافت های گیاهی آسیب بزند، می تواند مقدار ترشح نوعی هورمون اتیلن (نوعی هورمون بازدارنده رشد) را در گیاه افزایش دهد.

۲) قارچ ها فتوسترن ندارند و نمی توانند دی اکسید کربن را ثبیت و قند های سه کربنی تولید کنند.

۳) قارچ هایی که به گیاهان حمله می کنند، می توانند با کمک اندام مکننده خود، با عبور از دیواره یاخته ای و غشاء پلاسمایی یاخته های گیاهی، به پروتوبلاست آنها دست یابند.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ۵۰

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ۵۱

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. گیاه آزو لا بومی ایران نبوده و در تالاب های شمال کشور، جهت تقویت مزارع مورد استفاده قرار گرفته است. این گیاه آبزی بوده، بنابراین دارای نرم آکنه هی هوادار است. بررسی سایر گزینه ها:

۱) دقت کنید این گیاه کوچک است و شاخه هی بزرگ ندارد.

۳) رشد بیش از حد این گیاه سبب پوشیده شدن سطح آب و مانع از رسیدن اکسیژن به جانداران آبزی می شود، بنابراین این موضوع سبب مرگ جانداران آبزی می گردد (پس علت مرگ، مصرف بیش از حد اکسیژن توسط این گیاه نیست، به علت رشد بیش از حد آن است).

۴) این گیاه گرهک ندارد، بلکه ریشه های گیاهان تیره های پروانه واران دارای گرهک هستند.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. سیانوباکتری ها نوعی از باکتری های فتوسترن کننده اند. در طی فتوسترن کربن دی اکسید جو، جذب و در فرایند فتوسترن به کار برده می شود. بررسی سایر گزینه ها:

گزینه (۱): بعضی از سیانوباکتری ها علاوه بر فتوسترن، ثبیت نیتروژن هم انجام می دهند.

گزینه (۳): شکل گیری بافت و اندام مربوط به جانداران پریاخته ای است، در حالی که سیانوباکتری ها تک یاخته ای اند.

گزینه (۴): این هم زیستی مربوط به ریزو بیوم است، نه سیانوباکتری ها.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. گیاه توبره واش گیاهی فتوستزکننده و در عین حال گوشت خوار است. در حالی که گیاه گل جالیز گیاهی انگلی است. گیاه توبره واش با داشتن سبزدیسه فتوستز می‌کند. گیاه توبره واش دارای محلهای منبع است و گیاه گل جالیز نیز ریشه دارد.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. توبره واش (گیاه گوشت خوار) و گونرا زندگی انگلی ندارند. در سایر گزینه‌ها، گل جالیز و گیاه سس جزو گیاهان انگلی می‌باشند.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. تنها مورد «د» صحیح است. میکوریزا با ریشه گیاهان همزیستی دارد که در ریشه پوستک وجود ندارد. ۹۰٪ گیاهان دانه‌دار دارای میکوریزا هستند. در میکوریزا انواعی از قارچ‌ها شرکت دارند و با توجه به شکل کتاب درسی، رشته‌های قارچ وارد یاخته‌های گیاهی ریشه می‌شوند.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بخش غیرفتوستزکننده در این همزیستی، قارچ است. این بخش نمی‌تواند سبب ثبیت نیتروژن شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) مقایسه‌ی دو گیاه در شکل زیر، نشان می‌دهد که قارچ‌ها می‌توانند سبب افزایش رشد اندام‌های هوایی گیاه شوند.

۲) بخش فتوستزکننده (گیاه) به کمک تارهای کشنده‌ی ریشه‌ی خود می‌تواند مواد معدنی را جذب کند. علاوه بر تارهای کشنده، بخش غیرفتوستزکننده‌ی قارچ‌ریشه‌ای هم می‌تواند در جذب مواد معدنی از خاک نقش داشته باشد.

۴) خاک‌های دارای شن و ماسه از نظر مواد معدنی فقیرند. این گیاهان به کمک قارچ‌ریشه‌ای می‌توانند در این نوع خاک‌ها نیز رشد کنند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. باکتری‌های ثبیت‌کنندهٔ نیتروژن و باکتری‌های آمونیاک‌ساز هر دو آنزیم تولید می‌کنند. همان‌طور که از شکل زیر برداشت می‌شود، آمونیوم نیز از ریشه‌ی گیاهان به طور مستقیم جذب می‌شود. البته بخشی از آن هم توسط باکتری‌های نیترات‌ساز به نیترات تبدیل شده و توسط ریشه جذب می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) باکتری‌های ثبیت‌کنندهٔ نیتروژن، به صورت آزاد در خاک یا گیاهان زندگی می‌کنند.

(۲) باکتری‌های ثبیت‌کنندهٔ نیتروژن، نیتروژن جو (N_2) را ثبیت می‌کند، یعنی نیتروژن جو را به آمونیوم (NH_4^+) تبدیل می‌کنند، در حالی که باکتری‌های آمونیاک‌ساز از ترکیبات آلی نیتروژن‌دار برای تولید آمونیوم استفاده می‌کنند. نکته: ثبیت نیتروژن یعنی تبدیل نیتروژن جو به آمونیوم که نیتروژن قابل استفاده‌ی گیاهان است.

نکته: باکتری‌های نیترات‌ساز، آمونیوم را به نیترات تبدیل می‌کنند.

(۳) وقتی بیان می‌شود باکتری‌ای از نور خورشید برای تولید مواد آلی موردنیاز خود استفاده می‌کند، یعنی یاخته یا جاندار موردنظر فتوستزکننده است. از طرفی نمی‌توان گفت همهٔ باکتری‌های ثبیت‌کنندهٔ نیتروژن یا آمونیاک‌ساز توانایی فتوستز را دارند.

نکته: سیانوباکتری‌ها علاوه بر فتوستز، ثبیت نیتروژن هم انجام می‌دهند برخلاف ریزوپیوم‌ها که توانایی فتوستز ندارند، ولی نیتروژن را ثبیت می‌کنند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. گیاهان انگل، آب و موادغذایی خود را از گیاهان فتوستزکننده دریافت می‌کنند. همهٔ موارد در ارتباط با این گیاهان به نادرستی بیان شده‌اند. بررسی موارد:

الف) گروهی از گیاهان انگل، فتوستزکننده هستند و می‌توانند بخشی از مواد آلی موردنیاز خود را به وسیلهٔ فتوستز تولید کنند و بخشی دیگر را از گیاه میزبان دریافت کنند.

ب) گیاه سس به دور ساقه‌ی گیاه میزبان می‌پیچد و اندام مکنندهٔ خود را به درون آوندهای ساقه وارد می‌کند.

ج) گروهی از گیاهان انگل، بخشی از آب و موادغذایی موردنیاز را از گیاه میزبان دریافت کرده و بخش دیگر را از طریق ریشه‌ی خود از خاک جذب می‌کنند.

د) گیاهان حشره‌خوار برگ‌های اختصاصی شده برای شکار حشرات دارند (نه گیاهان انگل).

۶۰ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. گیاهان حشره‌خوار در مناطق فقری از نظر نیتروژن زندگی می‌کنند به همین دلیل نمی‌توانند نیتروژن کافی از خاک جذب کنند. این گیاهان کمبود نیتروژن موردنیاز خود را با شکار حشرات جبران می‌کنند.
بررسی سایر گزینه‌ها:
۱) بعضی از گیاهان انگل قادر به انجام فتوستز هستند و از این طریق، بخشی از مواد آلی موردنیاز خود را تأمین می‌کنند.

۲) در حفره‌های کوچک شاخه و دمبرگ گیاه گونرا، سیانوباكتری‌هایی زندگی می‌کنند که نیتروژن ثبیت شده به صورت یون را برای این گیاه فراهم می‌کنند. گیاه گونرا این نیتروژن ثبیت شده را از اندام‌های هوایی خود جذب می‌کند.
۴) ۹۰ درصد گیاهان دانه‌دار با قارچ‌ها هم‌زیستی دارند. قارچ مواد آلی را از ریشه‌ی گیاه می‌گیرد و برای گیاه، مواد معدنی به خصوص فسفات را فراهم می‌کند؛ اما باید دقت کرد که ۱۰ درصد گیاهان دانه‌دار برای تأمین مواد معدنی خود به قارچ‌ها وابسته نیستند.

۶۱ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. باکتری‌هایی که در تولید یون‌های نیتروژن نقش دارند، عبارت‌اند از ریزوبیوم‌ها، سیانوباكتری‌ها و باکتری‌های نیترات‌ساز. تمام باکتری‌هایی که در تولید یون‌های نیتروژن‌دار نقش دارند ترکیباتی را تولید می‌کنند که می‌توانند مستقیماً جذب ریشه‌ی گیاهان شوند. بررسی سایر گزینه‌ها:
۱) فقط باکتری‌های ثبیت‌کننده نیتروژن (ریزوبیوم و سیانوباكتری) می‌توانند به صورت هم‌زیست با گیاهان زندگی کنند.
۲) فقط سیانوباكتری‌ها علاوه بر ثبیت نیتروژن فتوستز نیز می‌کنند.
۴) آمونیومی که باکتری‌های نیترات‌ساز به نیترات تبدیل می‌کنند، مستقیماً برای گیاهان قابل جذب است.

۶۲ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. همه‌ی گیاهان حشره‌خوار، کلروفیل (سبزی‌نه) دارند و غذاسازی (فتوستز) می‌کنند، ولی سسن و گل جالیز دو گیاه نهان‌دانه‌ی انگل و فاقد کلروفیل هستند و همه‌ی یا بخشی از آب و موادغذایی موردنیاز خود را از بدن میزان خود به دست می‌آورند. همه‌ی گیاهان حشره‌خوار دارای آنزیم‌های گوارشی برونسولولی‌اند تا بتوانند بدن طعمه‌ی خود را تجزیه کنند، ولی سسن و گل جالیز انگل بوده و مواد آلی ساده را از میزان خود دریافت می‌کنند و نیاز به آنزیم گوارشی بروند یا خته‌ای ندارند.

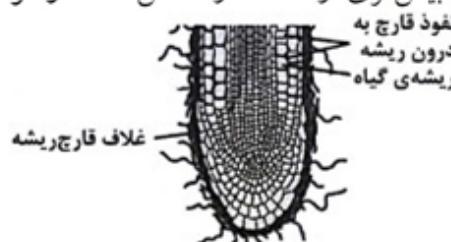
۶۳ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. هنگامی که گیاهان تیره‌ی پروانه‌واران می‌میرند و یا بخش‌های هوایی آن‌ها برداشت می‌شود. گرهک‌های آن‌ها در خاک باقی می‌ماند و گیاخاک (هوموس) غنی از نیتروژن ایجاد می‌کنند، ولی سیانوباكتری‌های هم‌زیست با آزولا در آب زندگی می‌کنند و در ایجاد هوموس نقشی ندارند. بررسی سایر گزینه‌ها:
۱) در گرهک، نیتروژن مولکولی به املاح آمونیوم تبدیل می‌شود.
۲) گرهک‌ها در ریشه‌ی گیاهان زراعی که یک ساله هستند به وجود می‌آیند، نه در ریشه‌ی درختان.
۳) ریزوبیوم‌ها نقشی از افزایش جذب آب و املاح معدنی ندارند.

۶۴ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ریزوبیوم‌ها و قارچ‌ریشه‌ای‌ها با ریشه‌ی گیاهان هم‌زیستی دارند و هر دو مواد آلی موردنیاز خود را از ریشه‌ی گیاه دریافت می‌کنند. مواد آلی ساخته شده در برگ و اندام‌های هوایی گیاه از طریق آوند آبکش به ریشه انتقال می‌یابد و مورد استفاده‌ی ریزوبیوم و قارچ‌ریشه‌ای قرار می‌گیرد. بررسی سایر گزینه‌ها:
۲) گل جالیز با برخی گیاهان نهان‌دانه هم‌زیستی (از نوع انگلی) دارد و با اندام مکنده و نفوذ آن به ریشه‌ی گیاهان جالیزی مواد مغذی را دریافت می‌کند، این گیاه بخش تولیدمثلی خود، یعنی گل را در خارج از خاک تشکیل می‌دهد.
۳) گل جالیز و قارچ ریشه‌ای نقشی در ثبیت نیتروژن مولکولی ندارند.
۴) همه‌ی جانداران، پروتئین‌های موردنیاز خود را درون یاخته‌های خود تولید می‌کنند.

۶۵ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. فقط مورد د عبارت را به درستی تکمیل می کند. بررسی موارد:
 الف و د) بخش کوچکی از رشته های قارچ ریشه ای در فضاهای بین باخته ای بافت زمینه ای پوست نفوذ می کنند (نه به درون یاخته)، و تبادل مواد با گیاه را انجام می دهد.

ب و ج) در قارچ ریشه ای، قارچ، مواد آلی را از ریشه ی گیاه می گیرد و برای گیاه، مواد معدنی و به خصوص فسفات فراهم می کند. بیشترین قسمت یا بخش از پیکر رشته ای قارچ ها، همانند غلافی، مطابق شکل زیر، ریشه را در بر می گیرد و نسبت به ریشه ی گیاه با سطح بیشتری از خاک در تماس است و مواد معدنی بیشتری را جذب می کند.

۶۶ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. باکتری هم زیست با آزولا، سیانوباكتری است و برای انجام فتوسنتز نیاز به نور دارد، بنابراین نمی تواند در ریشه و یا ساقه های زیرزمینی زندگی کند. در آزولا، سیانوباكتری ها در برگ آزولا به سر می برد.
 بررسی سایر گزینه ها:

(۱) باکتری های هم زیست با ساقه ی گونرا، سیانوباكتری ها هستند و برخلاف ریزوپیوم ها در ریشه و خاک به سر نمی برنند، بنابراین ارتباطی با تناوب کشت محصولات زراعی ندارند.

(۳) باکتری های نیترات ساز می توانند آمونیوم حاصل از فعالیت باکتری های آمونیاک ساز و ریزوپیوم های موجود در خاک را تبدیل به نیترات کنند. سیانوباكتری ها با ریشه ی گونرا هم زیستی ندارند، بلکه در ساقه و دمبرگ گیاه به سر می برنند و آمونیوم تولید شده به مصرف گیاه می رسد و وارد خاک نمی شود.

(۴) باکتری های موجود در کودهای زیستی مفید بوده و با فعالیت و تکثیر خود مواد معدنی خاک را افزایش می دهند، ولی کودهای آلی احتمالاً به عوامل بیماری زا آلوده اند و استفاده هی زیاد از آن ها سبب آلودگی خاک می شود.

۶۷ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. موارد ج و د نادرست هستند. بررسی موارد:
 الف) توبره واش گیاهی حشره خوار است که بخش بزرگی از نیتروژن موردنیاز خود را گوارش پروتئین های حشره ای شکارشده تأمین می کند و بخشی دیگر را مستقیماً از خاک جذب می نماید. گل جالیز یک گیاه انگل است و با ایجاد اندام مکنده و نفوذ آن به ریشه ی گیاهان جالیزی، همه هی مواد مغذی و نیتروژن موردنیاز خود را از میزان خود تأمین می کند.

ب) نیتروژن مولکولی هوا برای استفاده هی گیاهان مناسب نیست، به همین جهت گیاهان، نیتروژن موردنیاز خود را به صورت نیترات و یا آمونیوم از خاک جذب می کنند، فقط گیاهان تیره ای پروانه واران، آزولا و گونرا که با ریزوپیوم ها و سیانوباكتری ها هم زیستی دارند، می توانند از نیتروژن مولکولی استفاده کنند.

ج) بیشتر نیترات خاک حاصل هوازدگی نیست، بلکه حاصل فعالیت باکتری های آمونیاک ساز و نیترات ساز بر روی پروتئین بقایای جانوری و گیاهی است.

د) قارچ ریشه ای ها نمی توانند نیتروژن مولکولی را ثابت کنند.

۶۸ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. منظور سؤال فسفر است. سایر گزینه ها اشاره به عنصر زیر دارد.
 گزینه ۲: آلمینیم   گزینه ۳: پتاسیم یا کلر   گزینه ۴: نیتروژن

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. گل جالیز گیاهی انگل است که از ریشه‌ی گیاهان جالیزی مانند گوجه‌فرنگی مواد مغذی خود را دریافت می‌کند.

علت نادرستی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: گیاه توبرهواش توانایی فتوستز دارد.

گزینه ۲: ریزوویوم در ریشه‌ی گیاهان پروانه‌واران یافت می‌شود، نه گونرا.

گزینه ۴: سس فاقد ریشه است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. تأیید «ب»: هر دو از اندام‌های هوایی کمک می‌کرند.

تأیید «د»: هر دو واجد بخش مکنده‌ای جهت جذب مواد مغذی هستند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. پوستک می‌تواند در بخش هوایی ساقه شاخه و دمبرگ مشاهده شود.

رد گزینه (۱): توسط گیاهان تیره پروانه‌واران

رد گزینه (۲): گیاهی کوچک و سبز است که مثلاً واجد کلروپلاست است.

رد گزینه (۳): مطابق متن زیر شکل کتاب درسی

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در جهت تبدیل NO_3^- به NH_4^+

رد گزینه (۱): چون جزو ترکیبات پروتئینی است.

رد گزینه (۳): جهت افزایش سطح جذب این سازگاری ممکن است ایجاد شود.

رد گزینه (۴): با این کار یون آمونیوم در خاک تشکیل می‌شود.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در قارچ ریشه‌ای قارچ مواد معدنی را در اختیار گیاه قرار می‌دهد تا پس از فتوستز مواد

آلی ساخته شوند. گل جالیز انگل ریشه است. توبرهواش فتوستز نمی‌کند.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. گیاه توبرهواش از گیاهان حشره‌خوار است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بخشی از نیتروژن ثبت شده در خاک، حاصل عملکرد زیستی باکتری‌هاست. ریزوویوم‌ها،

در گرهک‌های ریشه‌ی گیاهان تیره‌ی پروانه‌واران زندگی می‌کنند. گیاهان نمی‌توانند شکل مولکولی نیتروژن را جذب نمایند.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. برخی گیاهان برای به دست آوردن نیتروژن بیشتر، با انواعی از باکتری‌ها هم‌زیستی

دارند. باکتری‌های هم‌زیست با گیاهان تیره‌ی پروانه‌واران، در ثبت نیتروژن جو نقش مؤثری دارند. بعضی از سیانوباكتری‌ها می‌توانند علاوه بر فتوستز، ثبت نیتروژن را هم انجام دهند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. گیاه سس فاقد ریشه است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. این قارچ‌ها درون ریشه یا به صورت غلافی در سطح ریشه زندگی می‌کنند. پکر رشته‌ای

و بسیار ظریف قارچ‌ها، نسبت به ریشه‌ی گیاه با سطح بیشتری از خاک در تماس است و می‌تواند مواد معدنی بیشتری را جذب نماید.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. گیاه آزولا، برای تقویت مزارع برنج به تالاب‌های شمالی وارد شد. گیاه گونرا با

سیانوباكتری‌ها رابطه‌ی هم‌زیستی برقرار می‌کند.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ریزوویوم، نوعی باکتری ثبت‌کننده‌ی نیتروژن است، اما توانایی انجام فتوستز را ندارد. این

باکتری، در گرهک ریشه‌ی گیاهان تیره‌ی پروانه‌واران زندگی می‌کند. سیانوباكتری‌ها نوع دیگری از باکتری‌های فتوستز‌کننده هستند.

۸۱ گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

۸۲ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. باکتری‌های ثبیت‌کننده نیتروژن، از N_2 هوا و باکتری‌های آمونیاک‌ساز، از مواد آلی خاک، یون آمونیوم را در خاک ایجاد می‌کنند. یون آمونیوم توسط باکتری‌های نیترات‌ساز به یون نیترات تبدیل و جذب ریشه‌گیاه شده و بعد از ورود به گیاه مجدداً به آمونیوم تبدیل می‌شود.

۸۳ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. گیاه آزو لا و گونرا با سیانوباكتری‌ها رابطه همزیستی دارند و در ریشه گیاهان تیره پروانه‌واران در برجستگی‌هایی به نام گرهک باکتری ریزوپیوم که ثبیت‌کننده نیتروژن است، زندگی می‌کنند.

۸۴ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. گیاه توبره واش به سرعت حشرات و لارو آن‌ها را به درون بخش کوزه‌مانند خود می‌کشد و سپس گوارش می‌دهد، در ریشه‌ی گیاه سویا، برجستگی‌هایی به نام گرهک وجود دارد که در آن نوعی باکتری ثبیت‌کننده نیتروژن زندگی می‌کند. گیاه سس فاقد ریشه است.

۸۵ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. گیاه سس، ساقه‌ی نارنجی یا زرد دارد و فاقد ریشه است.
بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) گل جالیز، گیاه انگل است ولی گیاه میزان آن (همانند توبره واش)، فتوسترزکننده (تولید اکسیژن) است.
- (۲) توبره واش در خاک‌های فقیر از نظر نیتروژن زندگی کرده و نیتروژن مورد نیاز خود را از حشرات و لاروی آن‌ها به دست می‌آورد.
- (۴) سیانوباكتری‌های همزیست با گونرا، درون ساقه و دمبرگ این گیاه زندگی می‌کنند، نه درون ریشه‌ی آن‌ها.

۸۶ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. گیاه آزو لا با سیانوباكتری‌ها همزیست است که این باکتری، فتوسترزکننده (تولید اکسیژن) و ثبیت‌کننده نیتروژن (تولید آمونیوم) است.
بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) حدود ۹۰ درصد گیاهان دانه‌دار (نه همه‌ی گیاهان) با قارچ‌ها همزیستی دارند، بنابراین حدود ۱۰ درصد گیاهان دانه‌دار با قارچ‌ها همزیستی ندارند.
- (۲) گره و میان‌گره مربوط به ساقه است، ولی رشته‌های قارچ وارد ریشه‌ی گیاهان می‌شود.
- (۳) گندم از گیاهان تیره‌ی پروانه‌واران نبوده و گرهک ندارد.

۸۷ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. گیاه آزو لا و گونرا با سیانوباكتری‌ها و گیاهان تیره پروانه‌واران مانند سویا، نخود و یونجه با باکتری‌های ریزوپیوم همزیستی دارند.

۸۸ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در قارچ ریشه‌ای، قارچ مواد معدنی به خصوص فسفات را برای گیاه فراهم می‌کند.

۸۹ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. یون NH_4^+ ، مستقیماً در گیاه مصرف می‌شود، ولی یون NO_3^- در گیاه، ابتدا به NO_2^- تبدیل شده و سپس به کار می‌رود.
بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) برخلاف (نه همانند)!
- (۴) نیتروژن معدنی و مولکولی هوا (نه مواد آلی)!

۹۰

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. فقط مورد «ب» درست است.

بررسی سایر موارد:

- (الف) سیانوباکتری درون ساقه، شاخه و دمبرگ گیاه گونرا زندگی می‌کند و نیتروژن را برای گیاه تثیت می‌کند.
- (ج) سیانوباکتری‌ها و گیاه آزو لا دارای رابطه‌ی هم‌زیستی هستند، سیانوباکتری‌ها که نیتروژن را برای این گیاه تثیت می‌کنند، نوعی فتوسنتزکننده هستند.
- (د) سویا از گیاهان تیره‌ی پروانه‌واران است و نوعی باکتری تثیت‌کننده‌ی نیتروژن به نام ریزوبیوم درون گرهک‌های این گیاه زندگی می‌کند.

۹۱

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. با توجه به شکل، هر سه گروه از باکتری‌ها می‌توانند این عمل را انجام دهند.

۹۲

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بررسی گزینه‌ها:

- (۱) در ریشه گیاهان تیره پروانه‌واران ریزوبیوم زندگی می‌کند.
- (۲) گرهک‌ها روی ریشه گیاه تیره پروانه‌واران وجود دارند.
- (۳) گیاهان تیره پروانه‌واران نیازهای آلی باکتری را برطرف می‌کنند.
- (۴) درست و متن کتاب است.

۹۳

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. گل جالیز نمونه‌ای از گیاهان انگل است که با ایجاد اندام مکنده و نفوذ به ریشه گیاهان جالیزی مواد مغذی دریافت می‌کنند.

۹۴

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بخش‌های مکنده گیاه سس به درون دستگاه آوندی گیاه نفوذ می‌کنند و بخش موردنیاز گیاهی که انگل است، را جذب می‌کنند.

۹۵

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. دقت کنید که ساقه گیاه سس نارنجی یا زرد رنگ است و به دور گیاه سبز میزبان خود می‌پیچد.

۹۶

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. زیرا گیاهان گوشت‌خوار در مناطقی زندگی می‌کنند که از نظر بعضی مواد مانند نیتروژن فقیر هستند پس غیر از نیتروژن مواد دیگری هم ممکن است در منطقه زندگی گیاهان گوشت‌خوار کم باشد.

۹۷

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

رشد سریع گیاه آزو لا موجب کاهش اکسیژن آب می‌شود که مرگ بسیاری از آبزیان می‌شود.

۹۸

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

گیاه آبزی آزو لا بومی ایران نیست و برای تقویت مزارع برنج به تالاب‌های شمالی وارد شد.

۹۹

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. گیاه آزو لا با سیانوباکتری هم‌زیستی دارد.

۱۰۰

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بررسی گزینه‌ها:

- (۱) در صد گیاهان دانه‌دار با قارچ‌ها هم‌زیستی دارند.
- (۲) در قارچ ریشه‌ای، قارچ، مواد آلی را از ریشه گیاه می‌گیرد.
- (۳) درست است.
- (۴) نخود، یونجه، سویا جز گیاهان تیره پروانه‌واران هستند.

۱	۱	۲	۳	۴
۲	۱	۲	۳	۴
۳	۱	۲	۳	۴
۴	۱	۲	۳	۴
۵	۱	۲	۳	۴
۶	۱	۲	۳	۴
۷	۱	۲	۳	۴
۸	۱	۲	۳	۴
۹	۱	۲	۳	۴
۱۰	۱	۲	۳	۴
۱۱	۱	۲	۳	۴
۱۲	۱	۲	۳	۴
۱۳	۱	۲	۳	۴
۱۴	۱	۲	۳	۴
۱۵	۱	۲	۳	۴
۱۶	۱	۲	۳	۴
۱۷	۱	۲	۳	۴
۱۸	۱	۲	۳	۴
۱۹	۱	۲	۳	۴
۲۰	۱	۲	۳	۴
۲۱	۱	۲	۳	۴
۲۲	۱	۲	۳	۴
۲۳	۱	۲	۳	۴
۲۴	۱	۲	۳	۴
۲۵	۱	۲	۳	۴
۲۶	۱	۲	۳	۴
۲۷	۱	۲	۳	۴
۲۸	۱	۲	۳	۴
۲۹	۱	۲	۳	۴
۳۰	۱	۲	۳	۴
۳۱	۱	۲	۳	۴
۳۲	۱	۲	۳	۴
۳۳	۱	۲	۳	۴
۳۴	۱	۲	۳	۴
۳۵	۱	۲	۳	۴
۳۶	۱	۲	۳	۴
۳۷	۱	۲	۳	۴
۳۸	۱	۲	۳	۴
۳۹	۱	۲	۳	۴
۴۰	۱	۲	۳	۴
۴۱	۱	۲	۳	۴
۴۲	۱	۲	۳	۴
۴۳	۱	۲	۳	۴
۴۴	۱	۲	۳	۴
۴۵	۱	۲	۳	۴
۴۶	۱	۲	۳	۴
۴۷	۱	۲	۳	۴
۴۸	۱	۲	۳	۴
۴۹	۱	۲	۳	۴
۵۰	۱	۲	۳	۴
۵۱	۱	۲	۳	۴
۵۲	۱	۲	۳	۴
۵۳	۱	۲	۳	۴
۵۴	۱	۲	۳	۴
۵۵	۱	۲	۳	۴
۵۶	۱	۲	۳	۴
۵۷	۱	۲	۳	۴
۵۸	۱	۲	۳	۴
۵۹	۱	۲	۳	۴

۶۰	۱	۲	۳	۴
۶۱	۱	۲	۳	۴
۶۲	۱	۲	۳	۴
۶۳	۱	۲	۳	۴
۶۴	۱	۲	۳	۴
۶۵	۱	۲	۳	۴
۶۶	۱	۲	۳	۴
۶۷	۱	۲	۳	۴
۶۸	۱	۲	۳	۴
۶۹	۱	۲	۳	۴
۷۰	۱	۲	۳	۴
۷۱	۱	۲	۳	۴
۷۲	۱	۲	۳	۴
۷۳	۱	۲	۳	۴
۷۴	۱	۲	۳	۴
۷۵	۱	۲	۳	۴
۷۶	۱	۲	۳	۴
۷۷	۱	۲	۳	۴
۷۸	۱	۲	۳	۴
۷۹	۱	۲	۳	۴
۸۰	۱	۲	۳	۴
۸۱	۱	۲	۳	۴
۸۲	۱	۲	۳	۴
۸۳	۱	۲	۳	۴
۸۴	۱	۲	۳	۴
۸۵	۱	۲	۳	۴
۸۶	۱	۲	۳	۴
۸۷	۱	۲	۳	۴
۸۸	۱	۲	۳	۴
۸۹	۱	۲	۳	۴
۹۰	۱	۲	۳	۴
۹۱	۱	۲	۳	۴

۹۲	۱	۲	۳	۴
۹۳	۱	۲	۳	۴
۹۴	۱	۲	۳	۴
۹۵	۱	۲	۳	۴
۹۶	۱	۲	۳	۴
۹۷	۱	۲	۳	۴
۹۸	۱	۲	۳	۴
۹۹	۱	۲	۳	۴
۱۰۰	۱	۲	۳	۴

